

25/10/2018

* Ευκλείδεια Διαίρεση *

Θεώρημα: Για κάθε ζεύγος $a, b \in \mathbb{N}_0$ με $b \neq 0$, υπάρχει μοναδικό ζεύγος $q, r \in \mathbb{Z}$ έτσι ώστε

$$a = bq + r \quad \text{και} \quad 0 \leq r < b$$

$\downarrow$ $\downarrow$
πηλίκο $\downarrow$ υπόλοιπο

απαίτηση φυσικών αριθμών είναι αρέταιος

Απόδειξη: Υπάρχει ζεύγος q, r

$$S = \{a - bq \mid q \in \mathbb{N}_0\} \cap \mathbb{N}_0$$

$$a = a - b \cdot 0 \in S \Rightarrow S \neq \emptyset$$

S μη-κενό άρα το S έχει ελάχιστο στοιχείο, έστω το r

$$r \in S \Rightarrow r = a - bq \quad \text{για κάποιο } q \in \mathbb{N}_0$$

$$a = bq + r$$

$$r \in S \Rightarrow 0 \leq r$$

Ισχυριζόμαστε $r < b$ (έστω όχι, τότε $b \leq r$

$$\Rightarrow 0 \leq r - b = a - bq - b = a - b(q+1)$$

$$\Rightarrow r - b \in S, \quad r - b < r, \quad r \text{ ελάχιστο στοιχείο}$$

$$\Rightarrow r - b \in S \text{ και } r - b < r \text{ Άτονο!}$$

Άρα $r < b$

Άρα υπάρχει ζεύγος q, r

$$(1) a = bq + r \quad \text{και} \quad 0 \leq r < b$$

$$(2) a = bq' + r' \quad \text{και} \quad 0 \leq r' < b'$$

πρέπει να δείξει ότι $q = q'$ και $r = r'$

Έστω από τα r, r' είναι μεγαλύτερος ή ίσος από τον άλλον.

Έστω ότι $r \geq r'$

$$(1) - (2) \quad 0 = bq - bq' + r - r' \Rightarrow r - r' = b(q - q')$$

$$0 \leq r - r' \leq r < b \Rightarrow 0 \leq r - r' < b$$

$$\Rightarrow 0 \leq b(q' - q) < b \Rightarrow 0 \leq q' - q < 1 \Rightarrow q' - q = 0 \Rightarrow q = q'$$

~~$[b]$~~ $r - r' = b(q - q') = b \cdot 0 \Rightarrow r = r'$

Άρα μοναδικό ζεύγος

Παρατήρηση - Θεώρημα Για κάθε ζεύγος $a, b \in \mathbb{Z}$ με $b \neq 0$ υπάρχει μοναδικό ζεύγος $q, r \in \mathbb{Z}$ έτσι ώστε $a = bq + r$ και $0 \leq r < |b|$

Παραδείγματα • $a = 47, b = 9$

$$47 = \boxed{5} \underset{\substack{\uparrow \\ a}}{9} + \boxed{2} \underset{\substack{\uparrow \\ b}}{9} \quad \rightarrow 0 \leq r < 9$$

$$-47 = \boxed{-6} 9 + \boxed{7}$$

$$-47 = \boxed{6}(-9) + \boxed{7} \leftarrow -47 = 5(-9) \quad \boxed{-2} \rightarrow 0 \leq r < 9$$
$$47 = 5(-9) - 9 + 9 - 2$$

$$47 = \boxed{(-5)}(-9) + \boxed{2}$$

• $a = 17, b = 3$

$$17 = \boxed{5} 3 + \boxed{2} \quad \rightarrow 0 \leq r < |3|$$

$$17 = \boxed{-5}(-3) + \boxed{2}$$

$$-17 = \boxed{-6} 3 + \boxed{1}$$

$$-17 = \boxed{6}(-3) + \boxed{1}$$

* ΔΙΑΙΡΕΤΟΤΗΤΑ *

Ορισμός Ο ακεραίος αριθμός a διαιρεί τον ακεραίο αριθμό b αν υπάρχει ακεραίος αριθμός γ τέτοιος ώστε $b = \gamma a$

$a | b \rightarrow a$ διαιρεί το b

ή

$$\Leftrightarrow b = a\gamma$$

b πολλαπλάσιο του a

Ιδιότητες (1) $a | 0$ για κάθε $a \in \mathbb{Z}$

(2) Αν $0 | a \Rightarrow a = 0$ (το 0 διαιρεί το ίδιο το 0)

(3) Αν $a | b \Leftrightarrow -a | b \Leftrightarrow a | -b \Leftrightarrow -a | -b \Leftrightarrow |a| | |b|$

$$a | b \Rightarrow b = a\gamma \Leftrightarrow -b = -a\gamma$$

Η 3^η ιδιότητα μας λέει: Αν καταλάβω τη διααιρετότητα φυσικών, ξέρω τη διααιρετότητα ακεραίων (το πρόβλημα δεν μας νοιάζει)

(4) $1 | a$ για κάθε $a \in \mathbb{Z}$ (οποιοδήποτε ακεραίο είναι πολλαπλάσιο του 1)

(5) $a | 1 \Rightarrow a = 1$ ή $a = -1$

$$a > 0 \text{ και } a | 1 \Rightarrow a = 1$$

(6) $a | a$ για κάθε $a \in \mathbb{Z}$

(7) Αν $a | b$ και $b | \gamma$ τότε $a | \gamma$

(8) Αν $a | b$

και $a | \gamma$ και $k, \lambda \in \mathbb{Z} \Rightarrow a | k\gamma + \lambda b$

$$b = a\delta \quad k\gamma + \lambda b = a(k\delta + \lambda\epsilon)$$

$$\gamma = a\epsilon$$

(9) Αν $a | b$ και $\gamma | \delta \Rightarrow a\gamma | b\delta$

(10) Αν $a | b$, $\gamma | \delta \Rightarrow a\gamma | b\delta$

(11) Αν $a | b$ και $b \neq 0$ τότε $|a| \leq |b|$

(Αν $a, b \in \mathbb{N}$ και $a | b \Rightarrow a \leq b$)

(12) Αν $a, b \in \mathbb{N}$, $a | b$ και $b | a \Rightarrow a = b$

Ορισμός (πρώτος αριθμός) Ένας φυσικός αριθμός $p > 1$ ονομάζεται πρώτος αν οι μοναδικοί φυσικοί αριθμοί που είναι διαιρέτες του είναι ο 1 και ο εαυτός του p

Παραδείγματα: πρώτοι αριθμοί 2, 3, 5, 7, 11

Ορισμός (εύνθετος αριθμός) Κάθε φυσικός αριθμός μεγαλύτερος του 1 που δεν είναι πρώτος, ονομάζεται εύνθετος αν $a > 1$

Ένας αριθμός είναι εύνθετος αν μπορεί να γραφεί στην εξής μορφή:

$$\begin{aligned} a &= b \cdot \gamma & 1 < b < a \\ & & 1 < \gamma < a \end{aligned}$$

Φυσικοί Αριθμοί

$$\mathbb{N} \setminus \{1\} \cup \{\text{πρώτος}\} \cup \{\text{εύνθετος}\}$$

Πρόταση Κάθε φυσικός αριθμός $a > 1$ έχει τουλάχιστον έναν πρώτο διαιρέτη.

$$S_a = \{m \mid m \in \mathbb{N}, m \mid a \text{ και } m > 1\}$$

→ έτσι οι φυσικοί διαιρέτες του a που είναι μεγαλύτεροι του 1

$S_a \subseteq \mathbb{N}$ (αν δεν στα είναι μη κενό, τότε έχει ελάχιστο στοιχείο - αρχή καλής διατάξης)

$$a \mid a \Rightarrow a \in S_a$$

$a > 1$

$S_a \neq \emptyset$. Άρα το S_a έχει ελάχιστο στοιχείο, έστω το p .

$$p \in S_a \Rightarrow p \mid a, p > 1 \left(\begin{array}{l} p \text{ ή } \neq \text{ γιατί } p > 1 \text{ άρα} \\ \text{ή πρώτος ή εύνθετος} \end{array} \right)$$

Εστω ότι p είναι άπειρος $\Rightarrow p = by$ $1 < b < p, 1 < y < p$
 $1 < b < p, b|p, p|a \Rightarrow b|a$

Άρα $b \in S_a$ και $b < p \rightarrow$ το ελάχιστο στοιχείο το S_a
Ατόνο! Άρα p πρώτος

Θεώρημα Το πλήθος των πρώτων αριθμών
Ευκλείδης είναι άπειρο.

Εστω ότι το πλήθος των πρώτων αριθμών είναι πεπερασμένο
και έστω $p_1, p_2, \dots, p_s$ όλοι οι πρώτοι αριθμοί

$$a = p_1 p_2 p_3 \dots p_{s+1}, \quad a > 1$$

Ο a είναι φυσικός αριθμός μεγαλύτερος του 1, άρα έχει τουλάχιστον
ένα πρώτο διαφάρτη, τον p

p πρώτος αριθμός, $p \in \{p_1, p_2, \dots, p_i, \dots, p_s\} \Rightarrow p = p_i$
 $1 \leq i \leq s$

$$\frac{p_i | a}{p_i | p_1 p_2 \dots p_{s+1}} \Rightarrow \frac{p_i}{1} \frac{(p_1 p_2 \dots p_i \dots p_{s+1})}{+ (-1) (p_1 p_2 \dots p_i \dots p_s)}$$

$\Rightarrow p_i / 1 \Rightarrow p_i = 1$ Άρα, γιατί το 1 δεν είναι
πρώτος αριθμός

Άρα, το πλήθος των πρώτων αριθμών είναι Άπειρο
και οι πεπερασμένο.